

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

3ENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
I KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 70/06

12. september 2006

Sodbi Sodišča v zadevah C-145/04 in C-300/04

Kraljevina Španija / Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska

G. Eman in O.B. Sevinger / College van burgemeester en wethouders van Den Haag

DOLOČITEV OSEB, KI IMAJO PRAVICO VOLITI IN BITI VOLJEN NA VOLITVAH V EVROPSKI PARLAMENT, SODI V PRISTOJNOST DRŽAV ČLANIC

V tem okviru morajo spoštovati pravo Skupnosti in zlasti načelo enakega obravnavanja

▪ Predmet zadeve **Kraljevina Španija proti Združenemu kraljestvu (C-145/04)** je določitev, ali je država članica upravičena razširiti pravico voliti na volitvah v Evropski parlament na državljane tretjih držav s prebivališčem na evropskem ozemlju, v obravnavanem primeru v Gibraltarju.

Da bi Združeno kraljestvo prebivalcem Gibraltarja omogočilo sodelovanje na volitvah v Evropski parlament, je v letu 2003 uvedlo novo volilno enoto, ki je k obstoječi volilni enoti Anglije priključila Gibraltar, in ustanovilo posebni volilni register. Tako je bila pravica voliti na teh volitvah priznana državljanom Unije in Commonwealtha, ki izpolnjujejo določena merila (qualifying Commonwealth citizen, „QCC“) in prebivajo v Gibraltarju.

Po mnenju Kraljevine Španije pa je pravica voliti na volitvah v Evropski parlament lahko priznana samo državljanom Unije. Poleg tega je Kraljevina Španija zatrjevala, da je Združeno kraljestvo s tem, da je določilo priključitev Gibraltarja obstoječi volilni enoti Anglije, kršilo Prilogo I k Aktu iz leta 1976 in svojo izjavo z dne 18. februarja 2002.¹ Kraljevina Španija je

¹ Akt o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, kot je bil spremenjen s Sklepom Sveta 2002/772/ES, Euratom.

Deklaracija iz leta 2002: v tej deklaraciji se je Združeno kraljestvo zavezalo, da „bo izvedlo potrebne spremembe, da bo volivcem Gibraltarja omogočilo sodelovanje na volitvah v Evropski parlament v okviru obstoječe volilne enote Združenega kraljestva in pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge volivce te volilne enote“.

zoper Združeno kraljestvo na Sodišču Evropskih skupnosti vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti.

Sodišče je uvodoma opozorilo, da je Združeno kraljestvo zakonodajo, ki jo izpodbija Kraljevina Španija, sprejelo zaradi uskladitve s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice.² Združeno kraljestvo se je iz razlogov, povezanih z njegovo ustavno tradicijo, odločilo pravico voliti in biti voljen dodeliti QCC, ki izpolnjujejo pogoje, ki odražajo posebno vez z ozemljem, za katero so organizirane volitve.

Sodišče je menilo, da niti Pogodba ES niti Akt iz leta 1976 izrecno in natančno ne določata, kdo ima pravico voliti in biti voljen na volitvah v Evropski parlament. **V sedanjem stanju prava Skupnosti torej določitev oseb, ki imajo pravico voliti in biti voljen na volitvah v Evropski parlament, sodi v pristojnost vsake države članice ob spoštovanju prava Skupnosti. Upoštevni členi Pogodbe ES ne nasprotujejo temu, da države članice to pravico voliti in biti voljen priznajo določenim osebam, ki so tesno povezane z njimi in ki niso njihovi državljani ali državljani Unije, ki prebivajo na njihovem ozemlju.**

Poleg tega je Sodišče glede priključitve ozemlja Gibraltarja k obstoječi volilni enoti Anglije opozorilo, da je volivec iz Gibraltarja v podobnem položaju kot volivec iz Združenega kraljestva in se mu ni treba soočati s težavami, povezanimi s položajem Gibraltarja, ki mu ne bi dopuščale izvrševati to volilno pravico ali bi ga od tega odvrčale. Sodišče je torej zavrnilo navedeno trditev Kraljevine Španije v zvezi s tem.

▪ V zadevi **M. G. Eman in O.B. Sevinger proti College van burgemeester en wethouders van Den Haag (C-300/04)** s predhodnim vprašanjem je Niderlandse Raad van State Sodišču nasprotno postavilo vprašanje, ali država članica lahko določenim skupinam svojih državljanov, ki prebivajo na čezmorskem ozemlju, pridruženem Skupnosti (ČDO), v tem primeru v Arubi, odvzame pravico voliti na evropskih volitvah.

Kraljevino Nizozemsko sestavljajo Nizozemska in otoki Aruba ter Nizozemski Antili. Vsi prebivalci Kraljevine imajo enotno državljanstvo, in sicer nizozemsko državljanstvo. Eman in Sevinger, oba nizozemska državljana s prebivališčem v Oranjestadu (Aruba), sta predlagala, da se ju vpiše v volilni imenik, da bi sodelovala na volitvah v Evropski parlament. Njun predlog je bil zavrnjen, ker imata prebivališče v Arubi.

Raad van State je vprašalo, ali določbe Pogodbe ES o državljanstvu Unije uporabljajo za osebe z državljanstvom ene države članice, ki prebivajo ali imajo stalno prebivališče v ČDO.

Sodišče je potrdilo, da se osebe, ki imajo državljanstvo države članice in prebivajo oziroma imajo stalno prebivališče na ozemlju, ki je del ČDO, lahko sklicujejo na pravice, priznane državljanom Unije.

V zvezi z vprašanjem, ali ima državljan Unije, ki prebiva oziroma ima stalno prebivališče v ČDO, pravico voliti in biti voljen v Evropski parlament, je Sodišče potrdilo, da sodi določitev oseb, ki imajo pravico voliti in biti voljen, v pristojnost vsake države članice ob spoštovanju prava Skupnosti. Zlasti glede na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice ni

² Matthews proti Združenemu kraljestvu z dne 18. februarja 1999 (Zbirka sodb in odločb 1999-I). V tej sodbi je Sodišče, ki je odločalo o tožbi britanskega državljana, ki prebiva v Gibraltarju, odločilo, da je Združeno kraljestvo s tem, da ni organiziralo volitev v Evropski parlament v Gibraltarju, kršilo EKČP.

očitno, da je merilo, povezano s prebivališčem, neprimerno za določitev, kdo ima pravico voliti in biti voljen na volitvah v Evropski parlament.

Kar zadeva načelo enakega obravnavanja, sta v obravnavanem primeru upoštevna elementa za primerjavo Nizozemec, ki prebiva na Nizozemskih Antilih ali v Arubi, in Nizozemec, ki prebiva v tretji državi. Tema osebama je skupno to, da sta nizozemska državljana in da ne prebivata na ozemlju Nizozemske. Vendar pa Sodišče ugotavlja, da se ti dve osebi različno obravnavata, in sicer ima druga pravico voliti in biti voljen na volitvah v Evropski parlament, ki jih organizira Nizozemska, medtem ko prva te pravice nima. Tako različno obravnavanje mora biti objektivno utemeljeno.

V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da spada namen, ki ga zasleduje nizozemski zakonodajalec, da bi se Nizozemcem, ki imajo ali so imeli vezi z Nizozemsko, dodelila pravica voliti in biti voljen, v diskrecijsko pravico tega zakonodajalca, kar zadeva organizacijo volitev. Vendar pa **nizozemska vlada ni zadostno dokazala, da je navedeno različno obravnavanje Nizozemcev, ki prebivajo v tretji državi, in Nizozemcev, ki prebivajo na Nizozemskih Antilih ali v Arubi, objektivno utemeljeno in da ne pomeni kršitve načela enakega obravnavanja.**

Če nacionalni sodnik oceni – posebej upoštevajoč odgovore Sodišča na zgoraj zastavljena vprašanja – da osebe, ki prebivajo oziroma imajo stalno prebivališče na Nizozemskih Antilih in v Arubi in imajo nizozemsko državljanstvo, neupravičeno niso bile vpisane na volilni seznam za volitve v Evropski parlament dne 10. junija 2004, mora nacionalno pravo vsake države članice določiti ukrepe, ki omogočajo nadomestilo za škodo osebi. Ti ukrepi, ki lahko zajemajo odškodnino za škodo, povzročeno s kršitvijo prava Skupnosti, za katero je odgovorna država, morajo spoštovati načeli enakovrednosti in učinkovitosti.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: CS, DE, EN, ES, HU, IT, FR, NL, PL, PT, SK, SL

Celotno besedilo sodbe je na voljo na spletni strani Sodišča.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-145/04>

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-300/04>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Ireneusza Kolowco.

Tel: (00352) 4303 2878, faks: (00352) 4303 2053

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo pri EbS „Europe by Satellite“, službi Evropske Komisije, Generalni direktorat za informiranje,

L-2920 Luxembourg, tel: (00352) 4301 35177, faks: (00352) 4301 35249

ali B-1049 Bruselj, tel: (00352) 2 2964106, faks: (00352) 2 2965956